

Hundene skal trænes jævnlgt, og Finn Møller kan iføre sig et par træsko med klove, når han lægger spor. Foto: Morten Dueholm

Når snushanerne rykker ud

Danske schweishundeførere står til rådighed døgnet rundt uden anden betaling end tilfredsheden

VIBORG AMT: Populært sagt kan kun bryllupper og begravelser i den nærmeste familie afholde schweishundeførerne fra at rykke ud.

Ellers står de 12 schweishundeførere i Viborg Amt til rådighed for trafikanter og jægere året rundt. I al slags vejr og på alle tidspunkter af døgnet er de klar til at rykke ud og finde dyr, som skades i trafikken, eller som ikke umiddelbart kan findes efter skud fra en jæger.

Og førerne får ikke en krone for deres indsats ud over kørepengene. De betales af Danmarks Jægerforbund eller af jægeren selv.

- Det er visheden om, hvad der kan ligge for enden af sporet, som får os til at rykke ud for at befri et dyr fra en pinefuld død, siger Finn Møller, der er koordinator for schweishundeførerne i Viborg Amt.

Han har selv to schweishunde - Sille og Rex - og har arbejdet som schweishundefører siden 1990.

Ved grøften

Falcks rådeområde vedrørende eftersøgning og aflivning af påkørte dyr stopper ved grøftkanten. Når dyret er løbet bort fra vejen, skal der tilkaldes en legitimeret schweishundefører.

Meget af arbejdet foregår i line, men hunden Rex har en radiosender på, at Finn Møller kan finde frem til den igen, hvis han skal slippe den løs i uvejsomt terræn.

Sidste år havde de danske schweishunde cirka 3700 trafikafsøgninger, hvoraf de 12 hundeførere i Viborg Amt stod for 258.

Ved trafikeftersøgninger lykkedes det på landsplan schweishundene og deres førere at finde dyret seks ud af 10 gange.

Spist levende

Og det er ikke småting, man oplever i det job.

Som eksempel nævner Finn Møller en oplevelse, hvor han blev kaldt ud til et rådyr, der var ramt af en bil. Heldigvis havde bilisten kontaktet Falck, som ringede til Finn Møller.

- Da jeg kom til det angivne sted, så jeg en ræv løbe over vejen med noget i

munden. Der var også en anden ræv på stedet, så jeg kunne sagtens regne ud, hvor dyret lå. Da jeg stod ud af bilen, blev jeg sikker i min sag. Dyret skreg så højt, at jeg ikke behøvede at tage hundene ud.

Rådyret fandt han i en have tæt ved vejen, og rævene var godt i gang med at æde dyret levende. Dyrets ene bagben havde rævene allerede rykket af. Det var det, den ene ræv havde i munden.

- Naturen er ubarmhertige overfor svage individer. Rævene er naturens skraldemænd, og de starter ikke nødvendigvis fra halsen og ned. Bilistens opkald sparede dyret for en forfærdelig død, siger Finn

Sådan gør du

Hvis du påkører et dyr - vildt eller tamt - skal du ringe til Falck eller politiet. De kontakter schweishundeførerne, og tjenesten er gratis.

Opgiv navn og telefonnummer og marker stedet, hvor dyret er påkørt. Det letter hundeførerens arbejde.

Markering kan være en pind i rabatten, en streamer, som kan fås hos Falck, eller hvad man ellers har til rådighed; men allerbedst er det at aflæse kilometerangivelsen på de hvide vejpæle.

Hold øje med rabatten, når du kører i landområder og vær særlig opmærksom, når du ser skiltet med den springende hjort. Og husk: kommer der først ét dyr over vejen, følger der næsten altid to eller tre efter.

Kilde: Finn Møller.

Møller.

Han mener, at trafikanter altid skal ringe efter hjælp, hvis de rammer et dyr på vejen. Også selv om de ikke mener, at de har ramt dyret direkte eller hårdt, og det løber bort til syneladende uskadt. Den som påkører et dyr, er moralsk forpligtet til at sikre at dyret bliver eftersøgt.

- Eksempelvis vil et stykke hjortevildt, som har brækket kæben ved at løbe ind i siden på en bil, oftest dø langsomt af sult, siger han.

Og det burde vel egentlig være grund nok til at fatter knoglen og ringe til Falck eller politi, når man påkører et dyr. Tjenesten er son

Kort om schweisshunde

Det tyske ord »schweiss« betyder vildtblod, og har givet navn til schweisshundene, som er trænet til at spore påkørt eller anskudt vildt.

Udover at have en god næse skal en schweisshund have sporvilje, kunne koncentrere sig, være udholdende og kunne aflive eller stoppe det skadede dyr.

Alle jagthunderacer med fysisk formåen til at stoppe dyret, kan bruges.

Træningen af hundene starter typisk allerede i hvalpestadiet og skal siden holdes ved lige.

Kilde: Schweiss Registret og Finn Møller.

nævnt ganske gratis. Falcks telefonnummer er overalt i landet 70 10 20 30.

Påkørt vildt

Som hovedregel aflives påkørt vildt altid, og det kan forgå med kniv eller riffel.

Finn Møller bruger dog mest sin riffel. Ikke fordi det er mere humant, men fordi trafikanten derved skånes for at se dyret blive aflivet med kniv. Et skud er mere kontant, og meget lettere at forholde sig til.

- Det er ofte en traumatiserende oplevelse for trafikanten at påkøre et dyr. Selv om dyret også dør med det samme, når vi afliver med kniv, virker det tit lidt for voldsomt på bilisten. Det handler om at vurdere den enkelte situation, siger Finn Møller.

Udstyret skal være i orden, når man arbejder som schweisshundefører.

Både fører og hund bevæger sig ofte langs vejene og i skoven i de mørke timer, og tøj og seler er derfor forsynet med signalfarver og reflekser.

Ofte må hunden slippes for at fange eller stoppe det skadede dyr. Kan den ikke selv aflive det, er den træ-

net til at blive ved dyret, til føreren når frem. Derfor har den en radiosender i halsbåndet, så føreren kan pejle sig frem til den i det ofte uvejsomme terræn.

- Hunden har lært at markerer for føreren, når den finder noget på sporet, og han må derfor ofte ned på knæ for at finde hår eller andet, som kan vise, hvor dyret er skadet.

En hunds lugtesans er 2,4 millioner gange bedre end et menneskes, og hunden kan skelne mellem, hvad der for mennesket er nærmest ufatteligt mange dufte på én gang, siger Finn Møller.

Hvis et dyr eksempelvis skades tirsdag, og det regner hele natten, kan hundene oftest følge dyrets spor onsdag eller torsdag. Og i sne kan hunden ofte følge sporet under sneen, eller tage det op igen, når sneen er smeltet.

Og så elsker hundene naturligvis arbejdet - ganske som deres førere.

Af Helle Lenschow

hele@bergske.dk